

більшої уваги та запровадження окремого нормативного акту, що врахував би всі особливості проведення саме досанаційного аудиту.

Література:

1. Положення про порядок проведення досудової санації господарських товариств, у статутних фондах яких державна частка перевищує 25 відсотків, та державних підприємств, щодо яких прийнято рішення про приватизацію. Затверджено наказом ФДМУ N 1865 від 12.10.2001 р. [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://zakon1.rada.gov.ua/laws/show/z0936-01>.

УДК 657.1

Олійник О.В.,
д.е.н, професор,
проректор , професор кафедри аналізу і статистики,
Лаговська О.А.,
к.е.н., доцент,
докторант кафедри бухгалтерського обліку,
Житомирський державний технологічний університет

ІНСТИТУАЛІЗАЦІЯ ІНФОРМАЦІЙНО-АНАЛІТИЧНОЇ ДІЯЛЬНОСТІ В УКРАЇНІ: ПРОБЛЕМИ ТА ПЕРСПЕКТИВИ

Зміна суспільно-економічної формації та глибокі структурні зрушення в інституційному середовищі, що відбуваються з кінця ХХ ст., зумовлюють необхідність розробки нових та удосконалення існуючих концепцій економічного аналізу, пошук подальших напрямів його розвитку як прикладної функціональної науки, професійної діяльності, навчального предмета.

Становлення постіндустріальної економіки визначає інформаційно-аналітичну діяльність як окремий вид економічної діяльності, економічний аналіз стає засобом формування основного ресурсу економіки – інформації. Подальший розвиток економічного аналізу потребує фундаментального перегляду низки методологічних підходів, збагачення його концептуальних положень результатами вітчизняних і західних наукових розробок, адаптованих до національних умов. Позитивний результат може бути досягнутий в рамках міждисциплінарних досліджень з урахуванням традицій (в тому числі наукових), історичних і соціальних передумов формування системи економічного аналізу. Комплекс проблем, пов'язаних з інституційними факторами, що впливають на зміст і структуру економічного аналізу, є новим напрямом в економічній науці. Економічний аналіз як професійна діяльність реалізується як: 1) основна – окремий вид діяльності, що належить до сфери послуг, 2) сервісна – функція управління, що забезпечує інформаційну систему для обґрунтування управлінських рішень. Потреба в аналітичній діяльності обумовлена такими причинами (рис.1).

ПРИЧИНИ, ЩО ВИЗНАЧАЮТЬ НЕОБХІДНІСТЬ ЕКОНОМІЧНОГО АНАЛІЗУ ЯК ПРОФЕСІЙНОЇ ДІЯЛЬНОСТІ

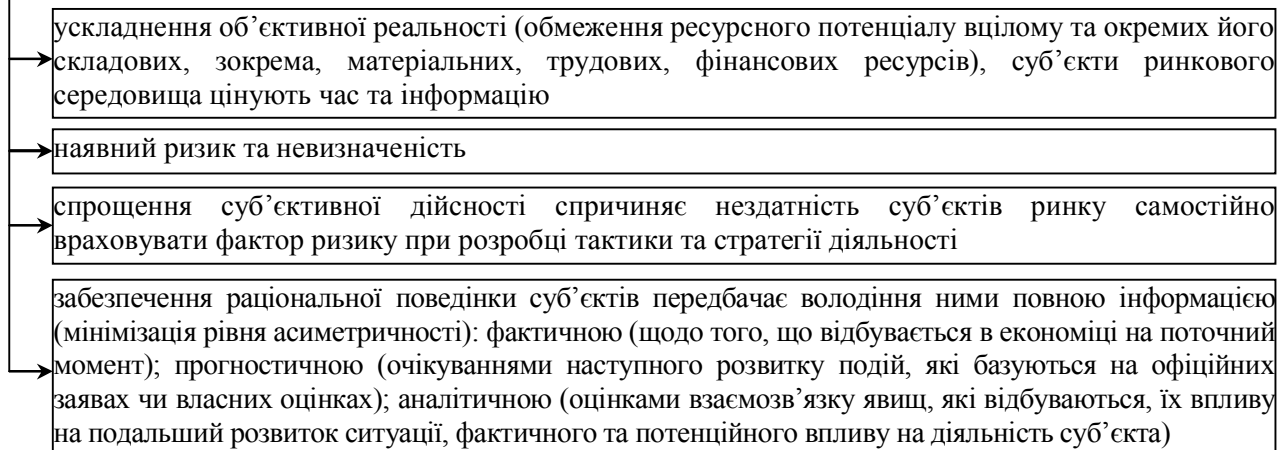

Рис. 1. Причини, що визначають необхідність економічного аналізу як професійної діяльності

Дослідження основних чинників трансформаційних змін в системі економічного аналізу надало можливість дійти висновку, що в Україні, як і у більшості інших країн світу, виникає необхідність функціонування підприємства в умовах нового інформаційного середовища, що, в свою чергу, викликає потребу становлення інформаційно-аналітичної діяльності як основного виду діяльності. Для її розвитку необхідним є формування відповідних інститутів, визначення їх ієрархії та порядку управління. У всіх сферах діяльності, де концентруються потужні інформаційні потоки, організовуються аналітичні служби. Зокрема, на різних ієрархічних рівнях системи державного управління створюються такі служби в межах Верховної Ради України, різних міністерств, Антимонопольного комітету, Національної комісії з цінних паперів та фондового ринку, Державного комітету статистики України, Державної податкової служби України, Державної контрольно-ревізійної служби України, Державного казначейства, Обласних державних адміністрацій (Управління з економіки), Міських виконавчих комітетів та інші. Інформаційно-аналітичні структури функціонують і в складі таких суб'єктів, як засоби масової інформації, професійні спілки, політичні та ідеологічні служби тощо. Безпосередньо виконавцями інформаційно-аналітичних досліджень можуть бути і спеціалізовані інформаційно-аналітичні структури (як приватні, так і державні – наприклад, Державне агентство з розповсюдження статистичної інформації Державного комітету статистики України), аудитори або аудиторські фірми, консалтингові фірми, науково-дослідні заклади, фахівці-аналітики.

Однією із проблем в контексті інституалізації інформаційно-аналітичної діяльності є відсутність в Україні агентств за аналогом із західними, що проводять рейтингові дослідження діяльності різних економічних суб'єктів, не сформованість баз даних для наукового обґрунтування нормативних індикаторів за різними показниками та коефіцієнтами в розрізі суб'єктів за видами економічної діяльності, формами власності, масштабами діяльності тощо, низький рівень інформаційно-

аналітичної культури користувачів та виконавців економічних робіт, в цілому відсутність цілеспрямованих системних досліджень аналітичного забезпечення розробки, обґрунтування та коригування стратегій на рівні держави, регіонів, видів діяльності, окремих інститутів тощо.

Звичайно, кожний із вказаних суб'єктів інформаційно-аналітичної діяльності має різні за змістовним наповненням та цільовим спрямуванням запити. Для одних це – обґрунтування концепцій розвитку різних об'єктів, пріоритетів такого розвитку з метою коригування управлінських дій; для інших – задоволення потреб користувачів різного рівня за окремою звуженою метою для отримання нових знань за поставленою проблемою. Базовим тут є те, що у процесі економічного аналізу як інформаційно-аналітичної діяльності формується нове якісно змістовне знання на базі інтелектуальної обробки інформаційних масивів щодо обраного економічного об'єкта, що зменшує невизначеність та ризики діяльності суб'єкта. Чим точнішою і повнішою є сформована таким чином інформаційна модель економічного об'єкта як на макро-, так і на мікрорівні, тим ширшими є можливості щодо формування рекомендацій та пропозицій з її удосконалення. Результативна аналітична інформація (результат, отриманий при здійсненні економічного аналізу як інформаційно-аналітичної діяльності), що може бути віднесена за змістовними ознаками до сфери послуг, виокремлюється як об'єкт купівлі-продажу, має свою ринкову вартість, на неї є попит та пропозиції. Відповідно, можемо констатувати наявність та розвиток ринку аналітичних послуг.

УДК 657.6

Петрик О.А.,
д.е.н., професор,
ДВНЗ «Київський національний економічний
університет ім. Вадима Гетьмана»

РОЗВИТОК СИСТЕМИ КОНТРОЛЮ ЯКОСТІ АУДИТУ В УКРАЇНІ

Майже за 20 років свого становлення і розвитку в Україні аудит сформувався як самостійна професія, став видом підприємницької діяльності, новим економічним інститутом, виокремився у галузь наукових знань. Теперішній стан аудиторської діяльності у світі та у нашій державі, у тому числі із огляду на прояви та наслідки глобальної економічної кризи і кризи довіри до фінансової інформації господарюючих суб'єктів, вимагає прискіпливої уваги законодавців та професійних організацій до вирішення питання створення цілісної та ефективної системи контролю якості аудиту.

Якість аудиту із вузькопрофесійної проблеми перетворилася на суспільно-значиму, оскільки визначається інтересами широкого кола користувачів